

PRZEGLĄD MIĘSNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW
TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

Adres Redakcji i Administracji: Krakowskie-Przedmieście 5. Telefon 336-56.

RACHUNEK BIEŻĄCY POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE WARSZAWA

PRZEDRUK DOZWOLONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA.

TREŚĆ NUMERU:

Konferencja hodowlana w Min. Rolnictwa i jej wyniki.

Dane o eksporcie mięsa wołowego do Włoch.

Dr. H. MUNNICH. — Praski rynek nierogacizny za r. 1928 i 1929.

Czechosłowacja podwyższa cła na bydło i mięso.

Ilość lekarzy weterynaryjnych w Prusach.

Szkodliwe działanie importu zagranicznych tłuszczów zwierzęcych na zbyt trzody polskiej w Wiedniu.

Eksport wędlin do Szwecji.

W sprawie eksportu włosia i szczeciny do Anglii.

Kilka uwag dotyczących historii chłodnictwa.

Wskazówki dla eksporterów do Włoch.

Informacje rynkowe.

Ostatnie wiadomości z rynku bekonowego.

PRZEGLĄD MIĘSNY

TYGODNIK

ORGAN SYNDYKATU POLSKICH EKSPORTERÓW TRZODY I BYDŁA ORAZ POLSKIEGO ZWIĄZKU BEKONOWEGO

KONFERENCJA HODOWLANA W MIN. ROLNICTWA I JEJ WYNIKI

W dniach 20 i 21 b. m. odbyła się w Ministerstwie Rolnictwa wielka dwudniowa konferencja, poświęcona sprawom **hodowlanym** i stanowiąca jedno z zasadniczych ogniw w zakrojonych na bardzo szeroką skalę pracach Rządu nad ustaleniem **trwałego programu państwowej polityki rolnej**. Tematem obecnej konferencji były aktualne zagadnienia z dziedziny wywozu trzody i bydła, oraz **masła i jaj**, a także zasadnicza kwestja **rozbudowy przemysłu przetwórczego w dziedzinie produkcji zwierzęcej**, przede wszystkim zaś **przemysłu tłuszczowego**.

Oprócz organizacyj rolniczych na konferencję zaproszony został **Syndykat Polskich Eksporterów trzody i bydła** w osobie dyrektora **J. Litwinowicza**, oraz **Polski Związek Bekonowy**, który reprezentowali pp.: prezes **Rucker** i dyrektor **T. Basiński**, jako też **Polski Związek Wytwórców i Eksporterów Wędlin**, z którego ramienia występował dyr. inż. **Żelaski**.

Obrady zagałę treściwem przemówieniem p. ministra Rolnictwa **Janta - Połczyńskiego**, wskazując, iż najważniejszym zagadnieniem jest **zachowanie współmierności między aparatem handlowym a aparatem wytwórczym**, dysproporcja bowiem między temi dwoma czynnikami sprowadzić może nader zgubne następstwa. Właściwe prace rozpoczęły się w dwóch wyłonionych następnie komisjach: **dla spraw hodowlanych** pod przewodnictwem dyrektora departamentu ekonomicznego Min. Rolnictwa dr. **A. Rosego**, oraz drugiej **dla wywozu jaj i masła**, obradującej pod przewodnictwem naczelnika wydz. wytwórczości zwierzęcej Min. Rolnictwa p. **Hoyera**.

W komisji hodowlanej obrady toczyły się w wartkiem tempie. W dyskusji, która utrzymana była na bardzo wysokim i fachowym poziomie, zabierali głos wszyscy członkowie, oświetlając z różnych punktów widzenia najaktualniejsze problemy z dziedziny **hodowli, handlu i przetwórstwa mięsnego**. Względem na obiektywizm podkreślić nakazuje **dużą owocność udziału w obradach przedstawicieli fachowych organizacji kupiecko - przetwórczych**, co

znalazło też należyty wyraz w uchwałach konferencji.

Obszerne rezolucje konferencji dzielą się na uchwały, dotyczące **wywozu zwierząt** oraz **produktów zwierzęcych** i uchwały w sprawie **podniesienia wywozu masła i jaj**. Przytaczając poniżej dosłownie treść uchwał, bezpośrednio nas interesujących, dajemy wyraz nadziei, iż zalecenia konferencji, te przede wszystkim, które dotyczą **żywności, nie cierpiących zwłoki zagadnień**, zostaną jaknajrychlej zrealizowane przez nasze czynniki miarodajne. Odnosi się to zwłaszcza do postulatu **natychmiastowego wprowadzenia w życie premij wywozowych** celem przeciwdziałania katastrofalnym stratom, ponoszonym nadal przez nasz eksport trzody wskutek sztucznie forsowanego wysokimi premjami wywozu niemieckiego, co w szybkiej konsekwencji musiałoby radykalnie zachwiać dotychczasowym stanem posiadania Polski na rynkach importerskich — z wielką i trudną do powetowania szkodą dla całego naszego gospodarstwa społecznego.

Oto treść uchwał konferencji:

1) Podkreślając konieczność natychmiastowego podjęcia programowej akcji w celu zapewnienia należytego pod względem ilościowym i jakościowym surowca dla przemysłu mięsnego, konferencja wyraża w stosunku do **polityki eksportowej**, którą należy stosować w zakresie produktów hodowlanych, przede wszystkim opinię, że **polski eksport hodowlany winien dokonywać się pod wszelkimi postaciami, t. j. przetworów mięsnych, mięsa, żywca oraz produktów pobocznych**, gdyż tylko w ten sposób można rozkładać i zmniejszać ryzyko związane z wahaniami koniunkturalnymi. Zgodnie z powyższą naczelną zasadą konferencja nie zmierza do utrzymywania ceny żywca na poziomie niezgodnym z istniejącymi naturalnymi międzynarodowymi koniunkturami i mogącym skutkiem tego zahamować eksport przetworów mięsnych, a zwłaszcza bekonów. Konferencja stwierdza niemniej, że nowa polityka niemiecka, zmierzająca do wypierania za pomocą szczególnie wysokich

premijs wywozowych polskiej nierogacizny z rynków czeskosłowackich i austriackich, stanowi czynnik sztucznie obniżający poziom cen żywca w Polsce i wymaga energicznych zarządzeń odwetowych; z tego powodu wypowiada się konferencja za bezzwłocz-
nem ustanowieniem czasowych premijs wywozowych na nierogaciznę, mogących zrównoważyć ujemne następstwa dumpingu niemieckiego i wykazać chwiejność podstaw tego rodzaju polityki, przyczem wysokość tych premijs stać winna w racjonalnym stosunku do premijs wypłacanych przy wywozie produktów mięsnych, a zwłaszcza bekonów.

2) Konferencja uważa, że przepisy weterynaryjne poszczególnych państw w żadnym razie nie powinny być nadużywane dla reglamentacji gospodarczej i solidaryzuje się ze stanowiskiem Rządu, który postanowił nie ratyfikować konwencji genewskiej t. zw. „antyreglamentacyjnej” w części z tego powodu, że konwencja ta nie zabezpiecza rolniczych państw eksportowych od nadużywania przez państwa importerskie przepisów weterynaryjnych dla celów gospodarczych. W myśl powyższego założenia konferencja wypowiada się za dalszą programową rozbudową zawartych już przez Polskę dwustronnych umów weterynaryjnych z państwami, mogącemi importować polskie produkty hodowlane.

3) Konferencja podkreśla konieczność specjalnego, zwłaszcza finansowego, popierania transakcyj pionierskich dla zdobycia nowych rynków zbytu dla polskich produktów hodowlanych.

4) Stwierdzając dodatnie wyniki dotychczasowej działalności Syndykatu Eksporterów Trzody i uznając, że racjonalna organizacja eksportu zwierząt i produktów zwierzęcych wymaga istnienia jednej organizacji, obejmującej wszystkie zainteresowane czynniki i zdolnej do ustalania wszechstronnego programu polityki eksportowej i realizacji tego programu, konferencja wypowiada opinię, że należy dążyć już dzisiaj do przygotowania odpowiednich podstaw prawnych dla powstania podobnej centralnej instytucji, opartej na regionalnych zrzeszeniach zawodowych, złożonych z eksporterów, producentów i przetwórców, zapewniając należyty wpływ na jej przyszłą działalność organizacjom rolniczym i spółdzielczo rolniczym.

Pozatem konferencja uważa za wskazane dążyć do centralizacji uboju w miejscach produkcji oraz uwzględnić przy organizowaniu tego uboju przede wszystkim inicjatywę organizacyj rolniczych, a nad to konferencja podkreśla konieczność wzmożenia w poszczególnych województwach działalności towarzystw i spółdzielni rolniczych w zakresie organizacji i handlu produktami hodowlanemi.

5) Ponieważ brak danych statystycznych utrudnia w wysokim stopniu politykę gospodarczą głównie w dziedzinie racjonalizacji eksportu produktów hodowlanych, konferencja zwraca się do Ministerstwa Rolnictwa z prośbą o rozpatrzenie przy udziale Głównego Urzędu Statystycznego i zainteresowanych organizacyj rolniczych zagadnienia częstszego przeprowadzania dostatecznie szczegółowych spisów zwierząt domowych.

6) Konferencja zaleca, ażeby przy Komisjach Notowań powoływanych przez Giełdy Mięsne z zarządzenia władz, byli reprezentowani przedstawiciele producentów i przemysłu bekonowego oraz ażeby władze wojewódzkie w zarządzeniach swych, mających na celu uregulowanie obrotu zwierzętami rzeźnemi i notowań cen na targowiskach i rzeźniach dopuszczały producentów do bezpośredniej sprzedaży materiału rzeźnego odbiorcy.

7) Konferencja podkreśla konieczność trwałego zniesienia podatku obrotowego przy transakcjach, dotyczących wywozu koni, bydła, nierogacizny oraz innych zwierząt gospodarczych i drobiu, jak również mięsa, nie wyłączając przetworów mięsnych oraz produktów pochodnych. Konferencja zwraca również uwagę na konieczność zmniejszenia podatku obrotowego przy transakcjach, dokonywanych powyższemi artykułami wewnątrz kraju.

8) Dla rozwinięcia eksportu drobiu, który posiada bardzo znaczne możliwości rozwojowe, należy oprócz eksportu tych artykułów przedewszystkiem na spółdzielczych organizacjach zbytu, zapewniając im fundusze na zaliczkowanie towaru i na wytworzenie kapitału obrotowego, a nadto utworzyć w okręgach hodowlanych tuczarnie drobiu, regionalne zamrażalnie i rzeźnie oraz zapewnić dostateczną ilość wagonów chłodniczych i t. zw. „gęsiarek” w okresie eksportu drobiu. Konferencja podkreśla wreszcie konieczność wyszkolenia odpowiedniej ilości kwalifikowanych drobiarzy oraz t. zw. „dreserów”.

9) W celu poparcia wywozu koni należy niezależnie od wyżej wspomnianych ogólnych środków, popierać eksport zwierząt żywych, obniżyć cenę przewozu owsa, dopuścić przy przewozach drobnicowych dozorcę do wagonów, w których dokonują się transporty koni za biletom trzeciej klasy, zezwolić na ładowanie większej ilości koni niż obecnie, lecz nie więcej niż 16 koni w jednym wagonie, objąć ulgami zarówno konie zarodowe, jak sportowe i wybrakowane. Nadto należy dążyć do programowej propagandy polskich koni zagranicą i dążyć do centralizacji eksportu koni.

10) Konferencja zwraca szczególną uwagę na konieczność podjęcia energicznej walki z pomorem i wgrzycą oraz innymi chorobami zwierzęcemi, pomniejszającemi możliwości wywozowe naszej produkcji hodowlanej. Pożądane jest nadto przeprowadzenie rewizji wysokości opłat pobieranych za czynności weterynaryjne, a specjalnie opłat za szczepienie i surowicę i zważanie na to, aby przy zamykaniu powiatów na wywóz zagranicę, transporty zaskoczony zakazem mogły wyjść zagranicę. Wreszcie należy przy skonstatowaniu wygaśnięcia zarazy w zamkniętym powiecie, zawiadomić o tem rząd austriacki celem natychmiastowego podjęcia eksportu z danego powiatu.

W celu ułatwienia wywozu koni wypowiada się konferencja za stosowaniem przy badaniu zdrowotności wywożonych koni systemu t. zw. „malleinizacji”.

11) Ze względu na to, że towar konkurujący z towarem polskim korzysta z poważnych ulg taryfo-

wych, konferencja uważa za konieczne, by polskie koleje traktowały eksport zwierząt i produktów hodowlanych protekcyjnie i udzielały od transportów na eksport przeznaczonych 40 proc. refakcje kolejowe organizacjom eksportowym.

Przy wywozie mięsa do krajów dalej położonych (Francja, Belgja, Włochy) poleca się transportowanie wagonów - chłodni pociągami osobowymi bez specjalnych dopłat.

Konferencja zaznacza w szczególności, że taryfy stosowane przy przewozie koni, nie wyłączając wybrakowanych, są conajmniej dwukrotnie za wysokie.

Obliczanie frachtu przy transportach mięsa powinno ulec zmianie, gdyż oblicza się należytość od 5.000 do 5.000 kg., ponieważ zaś normalne załadowanie wynosi około 6000 — 7000 kg., przeto obecnie opłaca się darmo fracht za 3000 — 4000 kg.

Konferencja wypowiada się za wprowadzeniem przy przewozach zwierząt do ośrodków handlowych (zbiorczych), a stamtąd na eksport łącznego liczenia odległości przewozu.

12) Konferencja zwraca uwagę na konieczność:

a) uruchomienia specjalnych pociągów dla przewozu inwentarza żywego i mięsa w określone dni tygodnia z przyspieszaniem biegu tych pociągów;

b) wprowadzenia ulgowego przewozu żywca do przetwórnicy wywozowych;

c) stosowania w jaknajszerszej mierze t. zw. „taryfy zawozowej“ przy eksporcie wszystkich gatunków zwierząt domowych i ptactwa.

13) Konferencja wypowiada się za zorganizowaniem stałej komunikacji towarowej morskiej z krajami zachodnio - europejskimi, będącymi odbiorcami produktów zwierzęcych z Polski zapomocą statków, posiadających urządzenia chłodnicze, oraz za usprawnieniem i rozszerzeniem szlaków towarowych już istniejących. W szczególności konferencja uważa za pożądane, aby linje przewozowe morskie, przede wszystkim państwowa linja Polbryt powiększyła ilość statków z komorami chłodniczymi i aby statki te kursowały od portów polskich do portów angielskich conajmniej 2 razy tygodniowo.

14) Konferencja zwraca uwagę na konieczność podjęcia programowej akcji inwestycyjnej, zmierzającej do ułatwienia wywozu produktów hodowlanych; w szczególności wypowiada się za stworzeniem większej ilości chłodni, zwłaszcza chłodni wywozowych, za powiększeniem ilości wagonów chłodni, rozbudową sieci racjonalnie urządzonych rzeźni i t. p. Rozbudowa powyższa winna się odbywać według jednolitego planu opracowanego przez czynniki rządowe w porozumieniu z zainteresowanymi organizacjami społecznymi i gospodarczymi.

15) Konferencja wypowiada się za bezwzględnie podwyższeniem ochrony celnej na tłuszcze wieprzowe do poziomu chroniącego produkcję krajową przed dumpingiem względnie niższymi kosztami pro-

dukcyj tłuszczów zagranicznych. Polityka celna winna zmierzać do zapewnienia producentom rolnym poziomu cen, opłacającego koszty produkcji towaru słońcowego, a jeżeliby poziom ten utrudniał wywóz przetworów mięsnych, to straty w ten sposób poniesione przez przemysł przetwórczy winny być wyrównane za pomocą innych środków polityki gospodarczej, stojących do dyspozycji Rządu.

16) Wypowiadając się zasadniczo przeciwko stosowaniu ulg celnych przy przywozie tłuszczów z zagranicy, a w szczególności przeciwko projektowi, polegającemu na subwencjonowaniu rafinerji tłuszczu drogą ulg celnych na sprowadzany przez nie smalec nierafinowany, konferencja podkreśla konieczność jaknajszerszego popierania za pomocą odpowiedniej polityki kredytowej, podatkowej i taryfowej zarówno produkcji trzody tłuszczowej, jak i powstających placówek racjonalnego przetworu tłuszczów.

17) Wychodząc z założenia, że najważniejszym zadaniem przemysłu bekonowego na najbliższą przyszłość jest podniesienie ceny na rynkach zbytu, co może być osiągnięte drogą odpowiedniej standaryzacji, konferencja z uznaniem podnosi akcję, podjętą w tym zakresie przez Związek Przemysłu Bekonowego. W razie, gdyby jednak usiłowania Związku nie dały w przyszłości zadawalających wyników, konferencja wypowiada się za koniecznością zastosowania standaryzacji przymusowej na podstawie zarządzeń kompetentnych czynników rządowych.

18) Władze administracyjne powinny zaniechać oddziaływania drogą rozporządzeń na ustalanie cen artykułów spożywczych.

19) Magistraty miast nie powinny utrudniać dowozu mięsa z rzeźni prowincjonalnych w szczególności przez nakładanie opłat nie stojących w żadnym stosunku do świadczeń samorządu z tego tytułu, natomiast powinny ułatwić handel mięsem przez urządzenie hal z chłodniami. Badanie mięsa i produktów zwierzęcych powinno się odbywać bądź w miejscach uboju, bądź w miejscach sprzedaży — bez przymusu dostarczania ich do specjalnych punktów kontroli, jeżeli poprzednio zostało już przez urzędowych lekarzy weterynaryjnych zbadane.

Magistraty miast nie powinny pobierać żadnych opłat z tytułu kontroli sanitarnej.

20) Konferencja uważa za wskazane poprzecz rozwój przetwórstwa i zbytu odpadków ubojowych, w szczególności organizującego się jelicjarstwa przez:

a) natychmiastowe wprowadzenie weterynaryjnej kontroli przez specjalistów weterynarzy;

b) podniesienie i zróżniczkowanie stawek celnych, w opracowywanej obecnie nowej ustawie celnej;

c) uregulowanie importu przez poważne firmy krajowe, opłacające patent wyższej kategorii;

d) niedopuszczenie importu jelit z państw uchylających się od zawarcia konwencji weterynaryjnej.

DANE O EKSPORCIE MIĘSA WOŁOWEGO DO WŁOCH

Pierwszy wagon mięsa wołowego polskiego na rynku medjolańskim

(Opracował Konsul Dereziński (Medjolan) na podstawie zebranych informacji przy nadejściu i sprzedaży tego mięsa).

Jedna z firm polskich przysłała, opierając się na informacjach o tutejszym rynku mięsny, otrzymanych od tutejszego Konsulatu Generalnego, do Medjolanu próbny wagon mięsa wołowego, ażeby praktycznie doświadczyć, czy jakościowo mięso będzie odpowiadać wymaganiom tutejszego rynku i czy kalkulacja będzie się opłacała. Wagon wyszedł ze stacji nadawczej polskiej dnia 16 maja w piątek, a przybył do Medjolanu w nocy z 23 na 24 maja, także w piątek rano, to znaczy, że był w drodze **pełnych siedem dni**.

Mięso nadeszło jeszcze w możliwym stanie, chociaż niektóre części zaczynały już zielenieć, zwłaszcza dołączona cielęcina (tylko tylna połowa cielęciny) nadeszła w znacznie gorszym stanie od mięsa wołowego, gdyż zaczynała się prawie że psuć; cielęcina, będąc bez skóry, mniej dobrze zniosła podróż jako mniej trwała od mięsa wołowego. Komisjonerzy przypisują ten stan rzeczy **niewłaściwemu ochłodzeniu wagonu**, w którym z powodu topnienia lodu porzrzućanego na podłodze, wytworzyła się wilgoć. W wagonie holenderskim naprzykład powietrze jest o wiele suchsze.

Główny zarzut stawiany jednogłośnie, jak referent mógł się osobiście przekonać, był ten, że w **Pol sce nie umieją odpowiednio przyrządzać mięsa na eksport**. Rzeczywiście mięso prezentowało się w porównaniu z mięsem włoskim niedobrze. Ukośne odcięcie połaci przedniej od tylnej wystawia za dużą część najlepszego mięsa na działanie powietrza. Mięso powinno być krajane **prosto tak**, ażeby przy przedniej połaci pozostało osiem żeber, a tylna część nie powinna zawierać tłuszczu nerkowego, gdyż to utrudnia sprzedaż mięsa i obniża jego wartość. Za tłuszcz przy mięsie bowiem rzeźnik opłacać musi taki sam podatek konsumcyjny, jak od mięsa, t. j. Lir. 1.20 od kg., podczas gdy wartość tego tłuszczu jest najwyżej Lir. 2.50.

Szczęśliwym trafem transport mięsa trafił na chłody, inaczej bowiem przy normalnej temperaturze we Włoszech w tej porze mięso nadeszłoby w znacznie gorszym stanie. I tak już komisjoner obawia się, ażeby rzeźnicy nie żądali od niego po bliższym zbadaniu cielęciny bonifikacji.

Ceny: Targ dla sprzedaży cielęciny był bardzo korzystny, gdyż był bardzo mały dowóz miejscowego towaru, tak że mimo wszystkiego udało się komisjonerowi sprzedać towar za Lir. 9 bez podatku konsumcyjnego. Gdyby towar był świeższy, mógłby uzyskać tego dnia o 1 Lir więcej.

Wołowinę sprzedano przednie części po Lit. 4.70 do 5, a tylne części po Lir. 6 do Lir. 6.80 bez podatku konsumcyjnego, tak że przeciętna sprzedaż za kg. wołowiny wyniosła Lir. 6.04.

Razem osiągnięto za wagon mięsa, w którym było 25 części tylnych cielęcych, razem wagi 60 q. Lir. 37.347.

Koszt transportu i cła: Transport od granicy włoskiej wraz z cłem . . . . . Lir. 6.029
od granicy do Medjolanu . . . . . Lir. 2.431

Razem transport i cło . . . . . Lir. 8.460
Koszty w Medjolanie . . . . . Lir. 1.308—Lir. 9.768

Przesłanych zostało firmie . . . . . Lir. 27.579

Pobrane koszty przy cieniu wynoszą Lir. 41 za 100 kg. w tem liczy się opłata celna Lirów złotych 7.50 (a 3.67 czyli Lir. 27.52 zwykłych), taksa sanitarna Lir. 8 od 100 kg. 1/2 ad valorem podatku obrotowego i Lir. 150 od całego wagonu różnych drobnych.

Na koszty w Medjolanie (Lir. 1.308) składają się: Komisja 2%, a przynajmniej Lir. 25 od sztuki za wyładowanie, ważenie i postój od szt. Lir. 11;

robotnikom od sztuki Lir. 4;
pośrednikom według ustalonego zwyczaju na rynku medjolańskim Lir. 2 do Lir. 3.

Jeżeli się okaże konieczność składania mięsa do chłodni wtenczas koszt zwiększa się odpowiednio.

Koszty od jednego kg. mięsa wyniosły za transport, cło i za sprzedaż komisową w Medjolanie 1.60 Lir.

Dni targowe na mięso: Przyjazd do Medjolanu wagonu powinien nastąpić we wtorek lub środę, a najpóźniej w czwartek rano, gdyż prowizoryczna sprzedaż mięsa świeżego odbywa się we wtorki, środy i czwartki pomiędzy 10 a 12 i 2 a 4 godz., chociaż obecnie pozwalają także dokonywać sprzedaży mięsa również i w piątki. Prawdopodobnie ostatecznie ustalone zostaną cztery dni w tygodniu na sprzedaż mięsa stosownie do tego jak próby przeprowadzane w tym miesiącu wykażą potrzebę.

Jakość mięsa naszego jako taka została uznana za dość dobrą, tak samo jak przy żywcu. Celem porównania dodaje się że za mięso rumuńskie dwa miesiące temu otrzymano Lir. 4.50 do 5. Dlatego zaniechano dalszych przesyłek mięsa, a powrócono do transportu żywca po usunięciu trudności tranzytowych.

Konkluzja: Komisjoner ma więcej kłopotu ze sprzedażą **mięsa świeżego** w takich warunkach aniżeli z **żywcem**.

Zdaniem Konsulatu Generalnego ryzykownem jest, wysyłać obecnie w porze letniej świeże mięso i wobec tego należy odłożyć dalsze transporty do jesieni, o ile ścisła ogólna kalkulacja wykaże rentowność eksportu świeżego mięsa, którego transport wynosi 25.15% całej zainkasowanej sumy w Medjolanie, a 25.5% w stosunku do sumy osiągniętej przez eksportera polaka. Należałoby przysłać do Medjolanu **rzeźnika**, któryby na miejscu popracował jakis

czas razem z Włochami, a przynajmniej przyjrzał się, jak należy mięso przygotowywać, gdyż odpowiednio przedstawiony towar zyska stanowczo na cenie.

Dodaje się, że ani polski, ani holenderski wagon, który przybył równocześnie tego samego dnia z ciełtami bitymi, nie mógł podejść do rampy przy hali sprzedaży mięsa, dlatego, że platforma na ostrym

skrócie wewnątrz rzeźni (Drehscheibe), okazała się za krótką dla zagranicznych wagonów. Tak Konsulat Generalny Polski, jak i Holenderski będą interwenjowały po przyjacielsku u dyrektora rzeźni, aby ten stan rzeczy zmienić, gdyż uniemożliwił on przeprowadzenie całkowitej sprzedaży mięsa w godzinach rannych, kiedy jest najwięcej nabywców na mięso.

Dr. H. MUNNICH

radca handlowy Poselstwa R. P. w Pradze.

PRASKI RYNEK NIEROGACIZNY ZA ROK 1928 I 1929

Podaję poniżej dane, dotyczące praskiego rynku nierogaczyny za rok 1928 i 1929, otrzymane na podstawie statystyki tutejszych jatek centralnych i targów na zwierzęta.

	1928 r.		1929 r.	
	sztuk	%	sztuk	%
Ogółem importowano do CSR z zagranicy:	853.640	100	767.190	100
Z tego na rynek praski:	698.712	82	624.904	78

Jak z powyższego zestawienia wynika rynek praski jest w dalszym ciągu **głównym odbiorcą importowanej do Czechosłowacji trzody**. Zmniejszenie się ogólnej ilości dowiezionych sztuk należy przypisać **podwyższeniu ceł na świnię lekkiej wagi**, co spowodowało zwiększenie się dowozu sztuk ciężkiej wagi kosztem lekkich. Wartościowo **zmniejszył się import świń z 645,4 milj. Kc. w r. 1928 na 614,9 milj. Kc. w r. 1929.**

Dowóz świń na rynek praski z poszczególnych krajów przedstawia się, jak następuje (w sztukach):

	1928		1929	
	sztuk	%	sztuk	%
Ogółem	761.357	100	716.218	100
z Czech i Moraw	51.158	7	34.538	5
ze Słowaczyny	11.487	1,5	56.776	8
z Jugosławii	48.922	6,5	36.224	5
z Rumunii	55.704	7,5	45.613	6
z Węgier	33.733	4,5	76.883	11
z Danii	19		109	
z Polski	560.334	73	466.075	65

Bardzo poważny przyrost dowozu na rynek praski wykazuje **Słowaczyna**, która z 1,5 proc. w roku 1928, a więc ostatniego miejsca przesunęła się na trzecie, partycypując w r. 1929 w 8 proc. w ogólnym dowozie. Zaznaczyć należy, że w r. b. stale się zwiększa dowóz ze Słowaczyny i dowóz ten jest **najpoważniejszym naszym konkurentem na praskim rynku**. Również **Węgry wykazały** poważny przyrost dowozu (z 4,5 proc. na 11 proc.).

Co się tyczy dowozu polskich świń na rynek praski, to zaznaczył się **poważny spadek w sztukach prawie o 100.000**. W ogólnym dowozie na rynek praski dowóz z Polski zmniejszył się procentowo z 73 na 65 proc. Brak danych, dotyczących wartości przywiezionych na rynek praski świń z Polski nie pozwala na przedstawienie dokładne, jaki skutek finansowy miała zmiana wagi dostarczanych z Polski świń. Pewne wyjaśnienie w tym kierunku dałoby nam porównanie z ogólnym importem świń polskich do Czechosłowacji.

	1928		1929	
	sztuk	tys. Kc.	sztuk	tys. Kc.
Z Polski dowieziono do CSR	655.585	408.870	575.798	415.142
z tego na rynek praski	560.334		466.075	

Zestawienie powyższe wykazuje, że w porównaniu do r. 1928 import ogólny polski do CSR zmniejszył się w sztukach o **80.000**, jednakże wartościowo **wzrósł nieznacznie**. Należy więc przyjąć, że podobnie ma się sprawa z przywozem na rynek praski, t. j., że przy zmniejszonym dowozie sztuk wartości ich utrzymała się **na poziomie poprzedniego roku**.

Dla ilustracji, jak gwałtowne przesunięcie nastąpiło w wadze importowanych z Polski świń, podaję następujące zestawienie:

	Dostarczono z Polski do CSR świń wagi:	
	50—80 kg.	80—120 kg.
W grudniu 1928	58.679	12.808
„ 1929	76	73.858

Do 1 maja 1929 gros importowanej z Polski trzody chlewnej był wagi od 50 — 80 kg. W maju następuje zmiana tak, że z końcem roku 1929 dostarczamy prawie wyłącznie tylko świnię wagi **80—120 kg.** Naturalnie, że tego rodzaju przesunięcie spowodowało **znaczne pogorszenie jakości importowanego z Polski towaru**, a tem samem poderwało jego dotychczasową bezkonkurencyjność zwłaszcza na rynku praskim i w konsekwencji stworzyło **mniejszy popyt**. Stan ten może w przyszłości mieć wpływ ujemny na nasz eksport świń do Czechosłowacji, ponieważ rolnik tutejszy, a szczególnie **słowacki**, nie mogąc sprzedać swych płodów rolniczych, będzie coraz obficiej obsyłał **praski rynek trzody chlewnej** towarem takim samym, jaki my obecnie tu nadsyłamy.

Nie wszystkie świnię, dowiezione do Pragi, są bite, w tutejszych jatkach. Dość znaczny ich procent przechodzi tylko przez targ praski i jest kierowany do innych miast czeskich, głównie do Pilzna.

Ilość bitych świń w Pradze przedstawia się, jak następujące:

Przywieziono na targ praski w roku 1928 — 698.712 w roku 1929 — 624.904.

Porażono w jatkach praskich w roku 1928 — 559.609 w r. 1929 — 505.019, wywieziono więc w roku 1928 — 139.103 w r. 1929 — 119.885.

W porównaniu do r. 1928 ubito w r. 1929 o 54.520 sztuk mniej.

Mięsa wieprzowego dowieziono w r. 1929 — 123.490 kg., w r. 1928 — 41.604 kg.

W czasie transportu zaginęło w r. 1929 — 1161 świń. Choroby zakaźne stwierdzono u 121 świń, w tem z Polski u 64.

Przeciętna cena roczna za 1 kg. żywej wagi wynosiła dla wieprzy:

	pochodzenia krajowego	pochodzenia polskiego
w roku 1928	9.73	9.20
w roku 1929	11.21	10.88

Przeciętna cena roczna na targu mięsnym za 1 kg. mięsa wieprzowego wynosiła:

w roku 1928	12.44	12.56
w roku 1929	14.29	14.89

W dalszym ciągu więc utrzymuje się korzystny stosunek między ceną żywej wagi a mięsem pochodzenia polskiego, to jest przy tańszym żywcu wyższa cena za mięso, co stanowi premję dla przetwórców. W roku 1929 różnica ta stanowiła przy mięsie polskim 4.01 Kć., przy mięsie krajowym zaledwie 3.08 Kć., a więc przetwórca, kupując wieprze polskie zarabiał przeciętnie o 1 Kć. więcej, jak gdyby kupował wieprze pochodzenia krajowego. Podobnie przedstawia się sprawa i przy wieprzach innego pochodzenia.

W ciągu 1929 r. ceny żywca i mięsa wykazywały duże odchylenia, mając przytem tendencję zwyżkową.

Styczniowa cena za żywca krajowy Kć. 9.20 i polski Kć. 9.15 wzrastała stale, osiągając najwyższy punkt w sierpniu przy żywcu kraj. 12.19 Kć. i polskim 11.97 Kć. Z kolei następuje spadek i dochodzi w grudniu do Kć. 11.34 wzgl. 11.14.

Podobnie kształtowały się ceny mięsa na targu mięsnym. W styczniu 1929 wynosiła cena mięsa kraj. 11.95 polskiego 12.64 Kć., następnie stale podnosiła się aż do sierpnia, w którym to miesiącu wynosiła Kć. 15.91 wzgl. u polskiego Kć. 16.23. Od tego miesiąca następuje znów spadek, a w grudniu cena za 1 kg. — wynosi przy mięsie kraj. Kć. 14.37, przy mięsie polskim Kć. 14.82.

Ewolucja cen w ubiegłym roku świadczy o pogarszającej się jakości towaru polskiego w stosunku do towaru krajowego i tak: różnica między ceną żywca a mięsa wynosiła.

	pochodzenia krajowego	pochodzenia polskiego
w styczniu 1929	Kć. 2.75	Kć. 3.49
w sierpniu 1929	Kć. 3.72	Kć. 4.26
w grudniu 1929	Kć. 3.03	Kć. 3.42

Powyższe wykazuje, że przy mięsie czeskim zwiększyła się różnica o 0,28 Kć. na 1 kg., gdy tymczasem przy towarze polskim zmniejszyła o 0.07 Kć.

CZECHOSŁOWACJA PODWYŻSZA CŁA NA BYDŁO I MIĘSO

Naśladownictwo systemu niemieckiego

Nowy projekt czeskiej ustawy celnej zmienia dotychczasowy system cła od sztuki na cło od wagi. Podwyżka celna wynosi przy bydle rogatem 200—300%, przy świniach żywych 25—50%. Nowe cła są zmienne, zależnie od konjunktury targowej i mają na celu przeprowadzenie stabilizacji cen i zapewnienie rentowności hodowli.

Dotychczasowe stawki celne wynoszą:

przy świniach do 120 kg. kc. 84 od sztuki, przy świniach ponad 120 kg. kc. 108 od sztuki, za bite świny kc. 165 za 100 kg., za słoninę, sadło, smalec kc. 150 za 100 kg.

Nowy projekt celny przewiduje oprócz cła autonomicznego jeszcze t. zw. „cła minimalne“, które mają stanowić granicę najwyższego uprzywilejowania celnego w traktatach handlowych. Projektowane nowe cło przy świniach przedstawia się następująco:

Przy świniach do 120 kg.

cło autonomiczne kc. 300 od 100 kg. cło minimalne kc. 120 od 100 kg., świny ponad 120 kg. kc. 300 od 100 kg., minimalne jeszcze nie ustalone.

Cena świń ma być stabilizowana na kc. 10.60 za

1 kg. żywej wagi. Jeżeli przeciętna cena miesięczna w Pradze spadnie poniżej 10.60 kc., wtedy wchodzi w życie podwyżka celna kc. 80 za 100 kg. Przy dalszym spadku poniżej kc. 9.80, podnosi się dalej podwyżka celna tak, aby praskie ceny wynosiły kc. 10.60. W razie podniesienia się ceny ponad kc. 12.50 będą cła minimalne tak obniżone, ażeby przeciętna wynosiła kc. 10.60. Cło na świnię bite i świeże mięso ustanowiono autonomiczne kc. 520 za 100 kg., minimalne kc. 320 za 100 kg.

Nowa ustawa celna została już zatwierdzona przez parlament i senat, nie może jednak wejść jeszcze w życie, gdyż dotychczasowe stawki celne są związane umową handlową z Węgrami, obowiązującą i inne kraje eksportowe, korzystające z najwyższego uprzywilejowania. Traktat handlowy z Węgrami został przez Czechosłowację wymówiony dnia 15 czerwca z ważnością do 15 grudnia. Do tej pory więc będą obowiązywały cła dotychczasowe o ile w drodze dobrowolnych pertraktacyj nie nastąpi przedtem rewizja. Zapowiedziana zmiana taryfy celnej będzie miała niewątpliwie bardzo niekorzystny wpływ na ukształtowanie się eksportu trzody z Polski do Czechosłowacji.

ILOŚĆ LEKARZY WETERYNARYJNYCH W PRUSACH

Najnowsza statystyka urzędowa wykazała, że w dniu 1 lipca 1929 roku Prusy posiadały razem 3348 lekarzy weterynaryjnych, w czem 374 państwowych (urzędowych), 15 wojskowych, 174 zatrudnionych przy rzeźniach i 2785-iu prywatnie praktykujących.

Jakże cyfra ta daleko odbiega od naszych stosunków, gdyż Polska posiada na całym swym obsza-

rze zaledwie około 1000 lekarzy weterynaryjnych.

Przy wzmagających się potrzebach krajowej hodowli i eksportu zwierząt oraz ich produktów ilość ta jest stanowczo niewystarczająca i należałoby wszelkimi państwu przysługującymi środkami zachęcać młodzież, aby garnęła się do studjów weterynaryjnych.

Dr. D.

SZKODLIWE DZIAŁANIE IMPORTU ZAGRANICZNYCH TŁUSZCZÓW ZWIERZĘCYCH NA ZBYT TRZODY POLSKIEJ W WIEDNIU

Wiedeńskie czasopismo fachowe „Wiener Vieh- und Fleischverkehrs - Zeitung” zajmuje się w Nr. 25 z dnia 20 b. m. sprawą zbytu tłuszczu uzyskiwanego z uboju świń sprzedawanych na targowicy wiedeńskiej i konstatuje, że wędliniarze i rzeźnicy wiedeńscy walczą z wielkimi trudnościami przy zbycie tłuszczu ze względu na import amerykańskich produktów tłuszczowych do Wiednia, który to import uniemożliwia racjonalną sprzedaż tłuszczu uzyskiwanego w kraju. Powyższa okoliczność działa hamująco na produkcję wędlin i na popyt na świnię żywą, gdyż unieruchamia poważną część kapitału przetwórców mięsnych i naraża ich na stratę przy sprzedaży tłuszczu. Szczególnie w obecnej porze letniej trudność sprzedaży tłuszczu daje się poważnie odczuwać, a ilustracją stosunków w tej dziedzinie panujących jest targ na trzodę z ubiegłego tygodnia, podczas którego ceny na świnię żywą spadły o 20 gr. na 1 kg., mimo tego, iż podaż specjalnie na towary tłuszczowym nie usprawiedliwiała powyższych przesunięć.

Pozatem ceny na tłuszcze w roku bieżącym obniżyły się w Austrii na niebywały dotychczas poziom, który jest poważnym hamulcem dla zbytu trzody.

Kłopoty, którymi zajmuje się wspomniany tygodnik wiedeński nie są odosobnione. Stosunki w Polsce są zupełnie podobne. U nas również import poważ-

nych ilości smalcu amerykańskiego wywiera bardzo niekorzystny wpływ na zbyt świń i na produkcję wędlin. Stosunki zaostrzają się tem bardziej, że na wszystkich targach krajowych konstatuje się obecnie znaczną podaż świń cięższych.

Jako wyjście z takiej sytuacji proponuje „Wiener Vieh- und Fleischverkehrs - Zeitung” zredukowanie względnie zamknięcie dowozu na tłuszcze zagraniczne do Austrii. Do tej samej konkluzji przychodzą również zainteresowane sfery w Polsce. Słysz się tak ze strony wędliniarzy jak też od zainteresowanych hodowców - rolników wyraźne żądanie w kierunku całkowitego uniemożliwienia dowozu tłuszczów zagranicznych.

W Niemczech panują stosunki podobne i wywołują zupełnie analogiczne dążności. Obecnie we wszystkich zainteresowanych krajach europejskich uciera się jasno wyrobiona opinia, że konkurencja amerykańskiego tłuszczu w poszczególnych krajach europejskich odbija się bardzo niekorzystnie na produkcji trzody w Europie i sprowadza do utrudnień w zbyciu. Najwyższa więc pora, ażeby zainteresowane kraje w interesie rozwoju hodowli europejskiej zrewidowały swoje stanowisko odnośnie wolności importu tłuszczów amerykańskich.

EKSPORT WĘDLIN DO SZWECJI

Import towarów mięsnych do Szwecji jest bardzo nieznaczny. Składa się on przeważnie z importu szynki i słoniny. Przywóz tych ostatnich wynosi rocznie około 18.000 kg. wartości 45.000 koron szwedzkich. Produkcja krajowa pokrywa całkowicie zapotrzebowanie wewnętrzne, ponadto Szwecja eksportuje znaczne partje tych wyrobów zagranicę, zwłaszcza do Anglii.

Odnosnie innych wędlin zaznaczyć należy, że Szwecja ich prawie wcale nie importuje, ponieważ zbyt na nie jest bardzo trudny i produkcja miejscowa w zupełności wystarcza na pokrycie zapotrzebowania. Większe firmy szwedzkie mogące wejść w rachubę przy imporcie wędlin polskich do Szwecji nie są również zbyt skłonne do sprowadzania towaru zagranicznego, ponieważ, jak twierdzą, nie znajdują odbiorców.

Ewentualne zainteresowanie wędlinami polskimi mogłoby koncentrować się jedynie w środkowej (Sztokholm) i północnej (Sundsvall) Szwecji, a transporty do tych miejscowości należałoby kierować bezpośrednio drogą morską lub też koleją via Sassnitz — (Niemcy) Trelleborg — Sztokholm. Południowa i zachodnia Szwecja (Göteborg) ze względu na rozwinięty w tych okolicach przemysł rolniczy nie wchodzi w rachubę przy ew. eksporcie z Polski.

Stacjami wejściowymi przy wywozie wędlin do Szwecji mogłyby zatem być porty: Sztokholm i Sundsvall oraz, w razie nawiązania stosunków w Malmö, port

w Malmö. Ze względu na konieczny w tym wypadku pośpiech w przewozie towaru byłoby może jednak wskazane kierować transporty via Sassnitz — Trelleborg. Taryfa opłat kolejowych jest następująca:

Sassnitz — Trelleborg — Sztokholm:

w wagonach 5-tonnowych i wyżej 5,40 kor. od 100 kg.

w wagonach 2,5-tonnowych i wyżej 6,41 kor. od 100 kg.

drobnica 6,98 kor. od 100 kg.

Sassnitz — Trelleborg — Göteborg:

w wagonach 5-tonnowych 3,68 kor. od 100 kg.

w wagonach 2,5-tonnowych 4,33 kor. od 100 kg.

drobnica 5,27 kor. od 100 kg.

Wędliny można wysyłać również w przesyłkach pocztowych do 50 kg. przyczem przepisy szwedzkie wymagają dobrego opakowania. Przy przesyłkach powyżej 5 kg. wskazane jest wysyłanie przesyłek jako pospieszne.

Cło od słoniny i szynki (poz. taryfy szw. 55) wynosi 18. koron od 100 kg., zaś od kiełbas etc. (poz. taryfy 146) 0,50 koron od 1 kg. (Taryfa szwedzka w języku niemieckim znajduje się w P. I. E.). Ceny wędlin polskich sprowadzanych przez dwie firmy szwedzkie równały się zupełnie cenom wyrobów szwedzkich i stąd wędliny nie znajdowały odbiorców. Głównie zbyt w Szwecji znaleźć może szynka wędzona i solona. Przepisy sanitarne zostały uregulowane szwedzko - polską umową sanitarną.

W SPRAWIE EKSPORTU WŁOSIA I SZCZECINY DO ANGLJI

Delegat P. I. E. w Londynie nadsyła następujące uwagi, dotyczące możliwości wprowadzenia włosia i szczeciny na rynek angielski:

1. Włos kręcony tapicerski.

a. W Anglii jest wyrób włosia tapicerskiego bardzo rozwinięty i to głównie z własnego surowca.

b. Fabrykanci materaców nie mają ochoty zmieniać dostawców, raz z powodu swej natury konserwatywnej, a po drugie z powodu tego, że obawiają się, iż włosień tapicerski wyrabiany zagranicą nie daje dostatecznej gwarancji pod względem przepisów sanitarnych, odpowiadającej bardzo ostrym w tym kierunku rozporządzeniom angielskim zwłaszcza w kierunku sposobu dezynfekcji. Ponadto fabrykanci materaców w poważnej ilości sami sprowadzają surowiec i robią dla siebie materiał potrzebny.

Przy fabrykacji miękkich mebli zaczęto używać rozmaitych innych materiałów zamiast włosia, a jeśli zastosowują włosień, to b. tanie gatunki. Znamionem jest, że Anglja, która dotąd unikała surogatów, coraz więcej zaczyna te ostatnie wprowadzać, co jest w związku z ogólną sytuacją finansową, która zredukowała znacznie siłę kupna u konsumenta.

Narazie więc szanse importu włosia tapicerskiego są słabe; raczej odebrano by surowiec po niskiej cenie. Gatunek nadesłanego przez jedną z firm polskich włosia tapicerskiego uznano za dobry, ale ceny za zbyt wysokie.

2. Włosień dla celów szczotkarskich.

Sposób angielski co do przygotowania tego włosia jest inny, niż np. próbka polska — wałek t. z. towar, będący w sprzedaży, jest z obydwu stron jednakowo twardy, wedle następujących wymiarów:

4 —	9 cali ang.	cena 2 sh.	9 d.	za funt ang.
9 —	12 cali ang.	cena 3 sh.	5 d.	za funt ang.
13 —	15 cali ang.	cena 3 sh.	9 d.	za funt ang.
16 —	19 cali ang.	cena 3 sh.	11 d.	za funt ang.
19	cali ang.	cena 4 sh.	2 d.	za funt ang.

Ceny powyższe rozumieją się za włosień 2/3 czarnej i 1/3 szary oddzielnie przygotowany nie mieszany. Próbka polska czarna z ogonów podobała się, lecz musi odpowiadać wymiarom i sposobowi wiązania angielskiego.

Naogół jest i w tym towarze słaby obrót, tak, że nawet towar angielski leży w większych ilościach w magazynach. Sowiety oferują tutaj t. zw. „Stuts-haare” po rosyjsku „Obrubok” po 1 sh. 10 d. za funt ang. loco skład Londyn.

3. Włos czarny krótki niema zupełnie zainteresowania.

4. Szczecina.

Ceny za szczecinę 65 m/m według przesłanych próbek wynoszą:

2 sh. za funt ang. (za jasną „blichrowaną”),

1 sh. 6 d. za funt ang. (za białą) loco Londyn.

Popyt na te gatunki słaby i dlatego są ceny niskie.

Co do sposobu sprzedaży, to jest naogół zwyczaj przyjęty przez Sowiety i Chiny, jako głównych dostawców szczeciny, że towar oddają w konsygnację, przyczem otrzymują ca 75 proc. zaliczki po nadejściu towaru i po przeprowadzeniu kontroli.

Pomimo wszystko, zdaniem delegata P. I. E. należy małemi partjami wchodzić na rynek, gdyż towar polski (coprawda przeważnie surowiec) pojawia się na rynku angielskim drogą pośrednią. Należy też przypuszczać, że towar gotowy francuski jest częściowo przerobiony z surowca polskiego.

KILKA UWAG DOTYCZĄCYCH HISTORJI I DONIOSŁOŚCI CHŁODNICTWA W PRZEMYSŁE MIĘSNYM

Nieco z historii. — Pierwszy transport mięsa ochłodzonego do 0° miał miejsce w r. 1875 na statku „Le Frigorifique”, wysłany przez Telliera z Rouen do Buenos - Ayres. W r. 1877 Carre wysłał transport mięsa zamrożonego do 20° z Marsylii również do Buenos - Ayres.

Obecnie wysyła nam regularnie transporty mięsa zamrożonego Argentyna, jak również wszystkie inne kraje produkujące bydło, t. j. Australia, Brazylja, Chile, Kanada, Nowa Zelandja, Paragwaj, Afryka Południowa, Chiny, Madagaskar, i Afryka Zachodnia francuska.

Australia rozpoczęła w r. 1880 wysyłki mięsa mrożonego do Anglii. Następnie przyszła kolej na Argentynę, która w r. 1884 wysłała 112 ćwiartek wołowych i 160.000 szt. baranów. W r. 1887 ilość osiągnęła 200 tonn mięsa wołowego i 16 tysięcy tonn baraniny.

Największą ilość mięsa mrożonego, gdyż około 2/3 ogólnej produkcji od r. 1912 do r. 1921 sprowadza Anglja. Lecz w okresie wojny, gdzie mięso mrożone

oddaje wielkie usługi na kontynencie Europy, cyfry się odwróciły i Anglja nie osiągnęła nawet połowy ogólnej konsumpcji. Przed wojną w latach 1912 do 1914 Anglja spożywała około 2 miliony tonn w stosunku do produkcji światowej 2.200.000 tonn.

Ludność Wielkiej Brytanji spożywa 41% mięsa importowanego w stosunku 59% mięsa świeżego.

Doniosłość zużytkowania zimna. — Około 20% produktów spożywczych idzie na marne na skutek strat wynikłych z rozkładu wskutek gorąca. Rozpowszechnione zużytkowanie zimna zezwoliłoby w znacznej mierze na uniknięcie tej straty, która dla Belgji dochodzi do miliardów. Dlatego też jest obowiązkiem każdego obywatela propagować przemysł chłodniczy, leży to zresztą też w jego interesie.

Niebezpieczeństwo mikrobów dla mięsa. — Mięso po uboju podlega całej serii manipulacji, które sprzyjają rozwojowi zarodków mikrobowych, zwłaszcza w okresie ochładzania sztuk, w zależności od wysokości temperatury zewnętrznej, jak również od stanu wilgotności danego środowiska.

WSKAZÓWKI DLA EKSPORTERÓW DO WŁOCH

Zwraca się uwagę P. T. Eksporterów, że **Konsulat Generalny R. P. w Medjolanie** interesuje się usilnie wszystkimi transportami bydła, mięsa i cieląt, wysyłanymi na rynek włoski. Wskazaniem jest przede wszystkim, aby każdy transport wysyłany do Włoch, a specjalnie do Medjolanu był **awizowany Konsulatowi Generalnemu w Medjolanie** (bliższy adres **Milano Piazza Castello 6**) celem kontroli i otrzymania odpowiednich wskazówek odnośnie stanu towaru, cen i ewentualnych uwag co do przyszłych transportów. Jak doniosłe znaczenie posiada kontrola Konsulatu wskazuje okoliczność, iż wagon cieląt, nadany przez jednego z polskich eksporterów do Modeny, został sprzedany loco Pontebba bez cła po cenie **L. 5.10**,

podczas gdy można było uzyskać cenę przynajmniej o 2 liry wyższą.

Odnośnie wysyłek mięsa do Włoch zwraca się uwagę, aby mięso po uboju było **dobrze wystudzone** i dopiero w stanie **zupełnie wychłodzonym załadowane do wagonów-chłodni**. Należy również starać się o to, aby formalności celnych nie załatwiano na granicy włosko - austriackiej, lecz dopiero na miejscu przeznaczenia w **samym Medjolanie**, gdyż przy załatwieniu formalności w Medjolanie cło bywa pobierane od wagi **netto**, podczas gdy na granicy włoskiej częstokroć musi się clić wagę towaru **łącznie z lodem**.

INFORMACJE RYNKOWE

RYNKI KRAJOWE

WARSZAWA OD 15 DO 21 CZERWCA

Spęd: bydła rogatego 806 szt., cieląt 1334 szt., świń 1738 szt.

Ceny żywca i mięsa w hurcie: bydło rogate: pełnomięsiste 1.30 zł., wytuczony 1.40 zł., chude 1 zł.; cielęta 1.75; świnię: słoninowe 2.10 zł., mięsne 1.89 zł.

Ceny mięsa: Zady z uboju warsz.: bydło rogate: I gat. 2.50, II gat. 2.34, cielęta 2.80, świnię: słoninowe 2.80, mięsne 2.60. Zady przywozowe: bydło rogate: I gat. 2.30, II gat. 2.15, cielęta 2.40. Przody z uboju warsz.: bydło I gat. 2.40, II gat. 2.10, cielęta 2.55. Przody przywozowe: bydło I gat. 1.90, II gat. 1.65, cielęta 2.20.

POZNAŃ, DNIA 17 CZERWCA.

Spęd: 82 szt. wołów, 342 szt. buhai, 402 szt. krów, 824 szt. cieląt, 295 szt. owiec, 2198 szt. świń.

Płacono za 100 kg. żywej wagi:

I. Woły:

A. Woły:

1) Pełnomięsiste, wytuczony 114 — 120, 2) Mięsiste, tuczony młodszy 106 — 112.

B. Buhaje:

1) Wytuczony, pełnomięsiste 116 — 120, 2) Tuczony, mięsiste 104 — 110.

C. Krowy:

1) Wytuczony, pełnomięsiste 112 — 120, 2) Tuczony, mięsiste 104 — 110, 3) Nietuczony, dobrze odżywiony 90 — 96, 4) Miernie odżywiony 60 — 70.

D. Jałowice:

1) Wytuczony pełnomięsiste 116 — 124, 2) Tuczony, mięsiste 108 — 114, 3) Nietuczony 96 — 100, 4) Miernie odżywiony 90.

F. Cielęta:

1) Najprzedniejsze cielęta wytuczony 150 — 160, 2) Tuczony cielęta 140 — 146, 3) Dobrze odżywiony 120 — 130, 4) Miernie odżywiony 104 — 114.

II. Owce:

III. Świnię (tuczniaki):

1) Pełnomięsiste od 120—150 kg. ż. w. 186 — 190, 2) Pełnomięsiste od 100 — 120 kg. ż. w. 180 — 184, 3) Pełno-

mięsiste od 80 — 100 kg. ż. w. 174 — 178, 4) mięsiste ponad 80 kg. ż. w. 168 — 172, 5) maciory i późne kastraty 150 — 160, 6) świnię bekonowe 174 — 178.

Przebieg targu: Bardzo spokojny.

SOSNOWIEC OD 16 DO 21 CZERWCA

Na targowicę w Sosnowcu spędzono 854 szt. trzody chlewnej. Płacono za 1 kg. żywej wagi od zł. 1.80 — 2.38. Tendencja zniżkowa.

MYSŁOWICE OD 14 DO 20 CZERWCA

Spędzono na targ: 146 buhai, 89 wołów, 1150 krów, 124 jałowek, 381 cieląt, 1345 świń.

Świnię: cen nie notowano. Przebieg targu: Targ ożywiony.

KRAKÓW OD 14 DO 20 CZERWCA

Spędzono na targ: 166 buhai, 133 wołów, 107 krów, 256 jałowek, 834 cieląt, 662 świń.

Płacono za kg. żywej wagi: buhaje 1.00 — 1.40, woły 1.03 — 1.53, krowy 0.80 — 1.47, jałowki 0.76 — 1.46, cielęta 1.10 — 1.98, świnię 2.05 — 2.36, świnię bite 2.40—3.00.

Przebieg targu: Spęd średni, popyt słaby. Ceny trzody i cieląt utrzymały się na poziomie ubiegłego tygodnia. Ceny bydła w d. c. nieco zniżkowały, a to z powodu zamknięcia eksportu za granicę Państwa. Nie sprzedano 76 szt. bydła.

LWÓW OD 14 DO 21 CZERWCA

Spędzono na targ: 13 buhai, 379 krów, 25 jałowek, 1.181 cieląt.

Płacono za 1 kg. żywej wagi: buhaje I gat. 1.25, II gat. 1.00 — 1.10, krowy I gat. 1.20 — 1.30, II gat. 1.10 — 1.15, III gat. 0.85 — 1.00, jałowki 1.25 — 1.35, cielęta 0.90 — 1.20.

RYNKI ZAGRANICZNE

AUSTRIA

WIENIEŃ, DNIA 20 CZERWCA

Sprawozdanie z centralnych hal targowych:

Dowóz ogólny w ciągu tygodnia wynosił 13 wagonów świń, 4 wagony mięsa wołowego, 36 wagonów cieląt, 11 wagonów wołowiny.

Notowano za świnię bite: polskie S. 2.30 — 2.95 — 3.00, cielęta polskie S. 1.70 — 2.40.

Tendencja targu spokojna.

WIEDEŃ

Sprawozdanie z Targu bydła rogatego z 23 czerwca.

Dowóz dzisiejszy wynosił 2617 sztuk, z tego 1017 sztuk na targ kontumacyjny. Poszczególne kraje dostarczyły:

Austria	558
Węgry	780
Czechosłowacja	133
Jugosławia	129
Rumunia	975
Polska	42

Spęd obejmował 1640 wołów, 578 buhajów, 339 krów. Płacono za woły 1.10 — 1.85, buhaje 1.30 — 1.55, krowy 1.00 — 1.40.

Przy słabej tendencji wszystkie gatunki notują do 5 groszy taniej, buhaje w pojedynczych wypadkach do 10 groszy taniej.

WIEDEŃ, DNIA 24 CZERWCA

Sprawozdanie z Targowicy Chlewnej.

Dzisiejszy targ przedstawiał znów bardzo poważny spęd świń specjalnie mięsnych, natomiast dowóz świń tłuszczowych zmniejszył się. Naogół dowieziono 12.468 szt. świń mięsnych i 3.104 szt. świń tłuszczowych. W porównaniu z tygodniem ubiegłym zwiększył się dowóz świń mięsnych o 643 szt., natomiast dostawa świń tłuszczowych spadła o 1.794 szt. Na dowóz złożyły się następujące kraje:

Austria	805	3
Węgry	446	1.195
Jugosławia	822	1.759
Rumunia (targ kontum.)	1.776	121
Polska	6.551	—
Niemcy	1.577	5
Litwa	415	—
Dania	76	21

Dowóz z Polski wzmógł się o 1.648 szt., natomiast zmniejszyły się poważnie dostawy sztuk mięsnych z Austrii, Węgier i Jugosławii. Dowozy rumuńskie specjalnie w towarze mięsnym wzrastają stale. Niemcy dostawiają ciągle poważne ilości. Zapowiedzianem jest również dalsze podwyższenie niemieckiej premii wywozowej, co prawdopodobnie wpłynie znów na podwyższenie importu niemieckiego.

Tendencja targu była nierówna, podczas gdy ceny na towar tłuszczowy podniosły się o 5 gr., specjalnie przy jakości prima, to na świnię mięsną panowała tendencja wyraźnie niżkowa i ceny spadły do 10 gr. Płacono za świnię mięsną polską szyl. 1.60 — 2.30, za świnię północno-niemiecką szyl. 1.75 — 2.05, za świnię południowo-niemiecką szyl. 1.60 — 1.80, za tłusty towar płacono szyl. 1.50 — 1.55.

NIEMCY

BERLIN, DNIA 20 CZERWCA

Sprawozdanie z targowicy żywca.

Na targ dziś dostawiono 9363 świń, a oprócz tego dowieziono wprost do rzeźni 1203 świń krajowych i 262 zagracznych. Dowóz towaru był dostateczny, więc sprzedaż odbywała się przy cenach spadających. Na zapotrzebowanie fabryk bekonywych i do eksportu wykupiono ponad 1000 sztuk.

Notowania na świnię:

Ponad 150 kg. a)	M. 53—55
120—150 kg. b)	M. 55—56
100—120 kg. c)	M. 56—58
80—100 kg. d)	M. 56—58
60—80 kg. e)	M. 49

BERLIN, DNIA 23 CZERWCA

Sprawozdanie z Targowicy Mięsej.

Podaż świń bitych na Targowicy Mięsej jest w dalszym ciągu bardzo znaczna, skutkiem tego panuje dalej tendencja niżkowa. W dniu dzisiejszym notowano:

- świnię uboju miejscowego Mk. 74—81,
- świnię uboju prowincjonalnego Mk. 68—73,
- świnię zagraniczne (loch z Danji) Mk. 58—60.

Cena za 50 kg. bitej wagi. Zniżka cen na dzisiejszym targu wynosi Mk. 2 — 3 za 50 kg.

Ceny w M. za 50 kg. żywej wagi.

Ceny na 12 największych targach trzody
(Od 16 do 20 czerwca)

Berlin 56 — 59; Hamburg 57 — 58; Kolonia 66 — 69; Dortmund 64 — 66; Frankfurt n/M. 64 — 66; Mannheim 64 — 66; Stuttgart 65 — 67; Monachjum 64 — 72; Lipsk 63 — 64; Drezno 61 — 62; Wrocław 55 — 56; Magdeburg 58 — 61. Cena przeciętna 61 — 64; w poprzednim tygodniu — 62 — 65. Ceny rozumieją się w mar. niem. za 50 kg. ż. w.

CZECHOSŁOWACJA

PRAGA, DNIA 23 CZERWCA

Eksport trzody z Polski do Czech wzrasta w dalszym ciągu. Dostawiono w tygodniu do Pragi 5389 sztuk, na prowincję 513 szt., razem szt. 5.902. Wzrost w porównaniu z tygodniem ubiegłym wynosi około 400 sztuk. Ceny utrzymują się nadal na niskim poziomie. Towar lekki polski uzyskiwał kc. 9.25 — 9.70, ciężki kc. 8 — 8.50. Za świnię tłuszczową (bagony) płacono kc. 7.25 — 7.75. Dowóz bydła rogatego z Polski w b. tygodniu zmalał. Do Pragi dostawiono 273 szt., na prowincję 72 szt., razem 345 szt. Wysyłka cieląt z Polski wynosiła w ciągu tygodnia 8 wagonów.

WĘGRY.

(Informacje Konsulatu Generalnego R. P. w Budapeszcie).

Tendencja na budapeszteńskim rynku trzody była i w tym tygodniu słaba, co znalazło swój wyraz w dalszym spadku cen. Ceny tygodnia poprzedniego trzymały jedynie świnię mięsną, wówczas gdy z gatunków tłuszczowych stosunkowo najlepiej były płacone świnię zbierane o wadze 120 kg.

Dnia 12 czerwca ceny kształtowały się następująco:

Świnię Cena za 1 kg.
żywca w pengö

Ia tłuszczowe z obszarów dworskich	
o wadze pary pow. 300 kg.	1,24 — 1,26
Takież średnie (260 — 280 kg.)	1,24 — 1,26
Zbierane średnie (220 — 260 kg.)	1,20 — 1,22
Takież lekkie (180 — 210 kg.)	1,10 — 1,16
Takież podrzędne (100 — 160 kg.)	1,04 — 1,16
Ia ang. szynkowe (120 — 150 kg.)	1,40 — 1,76

Spęd dnia 10 czerwca wynosił 5124 sztuk, dnia 12 czerwca zaś 2550 sztuk.

Eksportowano	3/V:	10/VI:
do Wiednia	2482 szt.	2258 szt.
„ Pragi	693 „	591 „

Dowóz węgierski na rynku wiedeńskim był i w tym tygodniu dość znaczny, ceny świń tłuszczowych osłabły.

Ceny świń tłuszczowych na rynku praskim również spadły. Tendencja na rynku tłuszczu i słoniny była w dalszym ciągu słaba. Panujący od kilku dni upał wywiera ujemny wpływ na kształtowanie się rynku.

FRANCJA

PARYŻ, DNIA 21 CZERWCA

Sprawozdanie z Centralnych Hal Paryskich.

Cielęcina.

Sprzedaż ożywiona, ceny zwykłe, do 70 cts. za 1 kg.

Baranina:

Sprzedaż ożywiona, znaczne dowozy, skutkiem czego osłabienie cen do 50 cts. za 1 kg., szczególnie przy towarze gorszej jakości.

Świnie:

Znaczny popyt, ceny zwykłe do 50 cts. za 1 kg.

Notowania:

Wołowina w ćwiartkach:

prima fr. 15.50—17.— secunda 14.00—15.40, tertia 10.50—13.90

Cielęta:

prima fr. 14.00—16.50 secunda 12.50—13.90, tertia 10.00—12.40

Baranina:

prima fr. 15.00—17.00 secunda 13.00—14.90, tertia 9.00—12.90

Świnie:

prima fr. 8.00—13.20

WŁOCHY.

MILANO (MEDJOLAN), DNIA 18 CZERWCA

Dowóz na targ dzisiejszy wynosił 827 sztuk bydła rogatego i 647 szt. cieląt. Płacono za bydło krajowe:

Woły prima S. 3.70—4.80, secunda S. 3.40—4.—

krowy prima S. 3.60—4.60, secunda S. 3.20—3.65

Buhaje S. 3.80—4.40

Cielęta krajowe 5.80—6.90.

Bydło zagr.

woły zagr. S. 4.30

krowy zagr. S. 3.55, secunda S. 3.25

Dowóz towaru zagranicznego słaby, sprzedaż ożywiona.

DANJA

KOPENHAGA, DNIA 23 CZERWCA

Oficjalne notowania za towar bity, ważony z głową i nogami. Ceny rozumieją się za 100 kg.

świnie mięsne I-a Kr. 90—110

świnie mięsne II-a Kr. 80—85

lochy I-a 45—50

lochy II-a 35—40

AMERYKA

CHICAGO, DNIA 20 CZERWCA

Ceny w dolarach za 1 centnar amerykański t. j. 45 i jedna trzecia kg.

Smalec na lipiec 9.55

Smalec na wrzesień 9.675

Smalec na październik 9.675

Ślonina 14.25

lekkie świnie 9.50—10.—

ciężkie świnie 9.40—9.90

WĘDLINY

CENY WĘDLIN W MEDJOLANIE.

(wg. danych konsulatu gen.)

Ceny w lirach włoskich 1 l (jeden lir) = 46.78 groszy polskich.

1. mortadela	12.50	16.—
2. Salami	17.50	24.—
3. Kielbasa sucha Cacciatore (myśliwska)	18.—	25.— — 26.
4. Boczek solony	9.—	12,15
5. „ wędzony	10.—	13.15
6. a) Szynka surowa	16.—	28.30
b) „ wędzona gotowana z kością	14.—	24.— — 25.
c) „ prasowana	16.—	24.—
7. a) Ślonina	7.50	8.50
b) „ wagonowo	6.50	—

CENY WĘDLIN W WIEDNIU.

(według notowań Marktamt der Stadt Wien).

Ceny w S. austr. 1. S. = zł. 1.25.

Ceny hurtowe:

1. Serwulatki	2.90 — 3.35
3. mortadela	3.15 — 3.25
2. parówki	4.30 — 5.15
4. kielbasa paryska	3.40 — 3.60
5. kielbasa krakowska wyrabiana w Wiedniu	4.80 — 5.40
6. kielbasa polska wyrabiana w Wiedniu	4.40 — 4.60
7. salceson zwykły	2.— — 2.45
8. salceson lepszy	3.60 — 4.20
9. salami węgierskie	9.25 — 10.—
10. szynka gotowana (w detalu)	10.— — 12.—
11. kielbasy końskie	1.40 — 2.80

VAGN LOMHOLT

INŻYNIER

WARSZAWA, UL. WIERZBOWA 8.

Buduje, projektuje i dostarcza:

KOMPLETNE MECHANICZNE URZĄDZENIA RZEŻNI
MIEJSKICH I EKSPORTOWYCH, BEKONIARNI

dostarcza poszczególne przedmioty dla rzeźni, i bekoniarni:

piece do opalania szczeci, kadzie do parzenia świń, windy ścienne, pompy do wstrzykiwania solanki, specjalne podnośniki zabitych świń i t p.

EKSPORT — DO WŁOCH — IMPORT

COLOMBO & QUAGLIA

Handel komisowy nierogacizną
bydłem, cielętami i mięsem,

Milano (Medjolan), Viale Molise N. 68

Adres dla przesyłek towarowych:
COLOMBO & QUAGLIA, MILANO

Rachunki bieżące:

Banca Popolare di Milano
Banca Milanese de Credito
Banca Nazionale dell'Agricoltura
Banca Comm. ItalianaAdres dla telegramów:
COLOMBO QUAGLIA MILANOKorespondencja w językach: niemieckim, francuskim, włoskim i węgierskim.
Telefon: Biuro: 54-448; w nocy: 53-168, 54-418.

RYNEK BEKONOWY

OSTATNIE WIADOMOŚCI Z RYNKU ANGIELSKIEGO.

Ceny bekonu na Giełdzie Londyńskiej
w dniu 20 czerwca.

	Za 1 cent. ang. w shl.
Bekon irlandzki	103—114
„ duński	98—104
„ szwedzki	96—101
„ holenderski	86— 98
„ kanadyjski	102
„ estoński	88— 95
„ lotewski	72— 88
„ polski	72— 86
„ rosyjski	78— 84

W zeszłym tygodniu tendencja rynkowa dla polskich i holenderskich bekonoń była nieregularna. Przy znacznie zwiększonwm uboju duńskm, który w porównaniu do ostatniego tygodnia wzrósł o 18.000 sztuk i wyniósł 104.000 szt. ceny na bekony duńskie pozostały bez zmiany. Również ceny na bekony: szwedzkie i kanadyjskie nie zostały zmienione. Natomiast ceny na bekony holenderskie spadły o 2—5 shl, i na polskie tłuste i ciężkie o 3—5 shl.

Chociaż ogólny import bekonoń na rynek angielski w ciągu m. maja r. b. był mniejszy ilościowo, niż w poprzednim roku — 755,493 cwt. w porównaniu do 784,331 cwt. w maju 1929 r. godną uwagą jest okolicz-

ność zwiększenia się eksportu bekonoń z Danji, przy równoczesnym zmniejszeniu się dostaw z Holandji, Kanady i Stanów Zjednoczonych.

Wobec tego, że ubój holenderski wyniósł w zeszłym tygodniu 21.150 sztuk, większy od ostatniego tygodnia prawie o 10.000 sztuk — tendencja dla bekonoń polskich będzie głównie zależała od tego, jak się rozwinię handel holenderski.

Uboj szwedzki w zeszłym tygodniu wyniósł 10.100 sztuk.

Dostawy za zeszły tydzień przedstawiają się następująco:

Do Londynu przybyło ze Szwecji	2.120 bal.
„ „ „ z Holandji	4.145 bal.
„ „ „ z Węgier	395 bal.
„ „ „ z Niemiec	410 bal.
„ Anglji z Polski przybyło	4.649 bal.

BACZNOŚĆ EKSPORTERZY NIEROGACIZNY

Kredki wiedeńskie do znaczenia nierogacizny w kolorach: czerwone, niebieskie, zielone, i fioletowe firmy. Dr. Karl Stern u. Bruder Wiedeń, są do nabycia wyłącznie u zastępcy na całą Polskę w firmie: E Rubinstein, Lwów, Legionów 27. Tel. 76-05 po cenie Zł. 20 za tuzin.

Zamówienia listowne załatwia się odwrotnie za zaliczką. Przy zamówieniu 5 tuzinów wysyłam franko za zaliczką

POLSKO-BRYTYJSKIE TOWARZYSTWO OKRĘTOWE, SP. AKC. POLISH-BRITISH STEAMSHIP COMPANY, LTD.

GDYNIA

Regularna tygodniowa komunikacja statkami pasażersko-towarowymi z Gdyni, Gdańska do Londynu i z Gdyni, Gdańska do Hull.

Wszystkie statki Towarzystwa są zaopatrzone w obszerne nowoczesne chłodnie dla przewozu bekonoń, mięsa i t. p.

Odjazdy z Gdańska do Londynu i z Gdańska do Hull w każdy piątek.

Informacji udzielają:

w Gdyni: Polsko-Brytyjskie Tow. Okrętowe, ul. Portowa;
adres telegraficzny: Polbrit, Gdynia.

w Gdańsku: Ellerman's and Wilson Lines Agency Co Ltd.;
Grosse Gerbergasse 11/12; adres telegraficzny: Wilsons, Danzig.

Warunki prenumeraty: Miesięcznie — 4 zł.; kwartalnie — 12 zł.; półrocznie — 24 zł.; rocznie — 48

Cena ogłoszeń: 1/1 str. — 350 zł.; 1/2 str. — 175 zł.; 1/4 str.; 90 zł.; 1/8 str.; — 50 zł. Ogłoszenia drobne za wiersz 1 milimetrowy, szerokości 1 łamu 1 złoty. Ogłoszenia na ostatniej stronie o 50% drożej. Przy kilkorazowym ogłoszeniu rabat.

Wydawcy: Syndykat Polskich Eksporterów Trzody i Bydła oraz Polski Związek Bekonowy

Redaktor odpowiedzialny: JAROSŁAW LITWINOWICZ

Drukarnia Artystyczna, Nowy-Swiat 47, tel. 35-80 i 35-83.

Organizacja Transportowa
firmy

SCHENKER

**Międzynarodowe Transporty wszelkiego rodzaju
we wszystkich kierunkach.**

SPECJALNOŚĆ:

Transporty artykułów spożywczych:

trzody chlewnej, mięsa, bekonów, jaj, masła i t. p.

INFORMACJE I OFERTY PRZEZ:

SCHENKER & Co., WIEN, w Wiedniu.

SCHENKER & Co., DANZIG, w Gdańsku.

**Spółka Akcyjna dla Międzynarodowego Transportu
SCHENKER i S-ka w Warszawie.**